

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia października 2009 r.

**Pan
Sławomir Janus
Dyrektor
Instytutu Matki i Dziecka
w Warszawie**

LWA-410-30-06/2009
P/09/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie (zwanym dalej „Instytutem”) w zakresie sprawowania opieki nad matką i noworodkiem w latach 2008-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 10 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Instytutu w zakresie sprawowania opieki nad matką i noworodkiem pod względem: stanu kwalifikacji personelu medycznego, organizacji udzielanych świadczeń, wyposażenia w sprzęt medyczny, współdziałania z innymi zakładami opieki zdrowotnej. Natomiast uwagi NIK dotyczą warunków, w jakich są udzielane te świadczenia w Klinice Ginekologii i Położnictwa.

1. W okresie objętym kontrolą z usług świadczonych przez Instytut w zakresie ginekologii i położnictwa skorzystało w 2008 r. 1.716 pacjentek (o 108 więcej w porównaniu z 2007 r.), a w I kwartale 2009 r. - 469. Udział porodów fizjologicznych w odniesieniu do liczby

¹(Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

przyjętych porodów wynosił w 2008 r. i w I kw. 2009 r. 51% i zmniejszył się w stosunku do 2007 r. o 6%. Wynika to z ukierunkowania działalności Instytutu na ochronę zdrowia kobiet i noworodków na najwyższym poziomie referencyjnym. Nie wystąpiły w kontrolowanym okresie przypadki zgonów pacjentek związanych z ciążą, porodem i położeniem (do 42 dnia po porodzie). Instytut zapewniał 5 stanowisk porodowych i wszystkie były przystosowane do porodów rodzinnych.

2. Stan zatrudnienia i kwalifikacje personelu medycznego skontrolowanych oddziałów odpowiadały warunkom określonym w zarządzeniu Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia Nr 93/2008/DSOZ z dnia 22 października 2008 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju: leczenie szpitalne² dla placówek służby zdrowia o III poziomie referencyjności. Lekarze zatrudnieni w Klinice Położnictwa i Ginekologii posiadali I i II stopień specjalizacji w dziedzinie ginekologii i położnictwa (2 lekarzy I stopień i 13 II stopień) oraz tytuł specjalisty (4 lekarzy), co było zgodne z kryteriami dla danego poziomu referencyjnego określonymi w załączniku nr 1, poz. 39.1.1 ww. zarządzenia, a lekarze zatrudnieni w Klinice Neonatologii posiadali II stopień specjalizacji w dziedzinie neonatologii i I stopień specjalizacji w pediatrii, czym spełniono kryteria określone w poz. 28.1.1. załącznika nr 1 do cyt. zarządzenia.

3. Organizacja udzielanych świadczeń odpowiadała warunkom określonym przez Prezesa NFZ w ww. zarządzeniu. W Klinice Położnictwa i Ginekologii Instytutu zapewniono opiekę lekarską we wszystkie dni tygodnia, którą sprawowało trzech lekarzy, w tym jeden specjalista w dziedzinie położnictwa i ginekologii, stale dostępny był również specjalista w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii, co umożliwiało wykonanie znieczulenia śródporodowego. Istniała możliwość wykonania więcej niż jednego cięcia cesarskiego, zapewniono trzy łóżka (plus jedno rezerwowe) intensywnej opieki medycznej z wydzielonym stałym dyżurem pielęgniarskim na oddziale noworodkowym. Badania laboratoryjne (gazometria krwi pępowinowej, diagnostyka prenatalna, kordocenteza, biopsja trofoblastu, amniopunkcja, fetoskopia), badania cytogenetyczne, badania histologiczno-patologiczne śródoperacyjne wykonywane były w laboratorium zlokalizowanym w budynku Klinicznym Instytutu. Klinika Neonatologiczna o równoważnym III poziomie referencyjnym zapewniała całodobową opiekę lekarską we wszystkie dni tygodnia, posiadała stanowiska intensywnej terapii noworodka (w ilości 8 szt. w pomieszczeniach Kliniki Neonatologii oraz 3 stanowiska w pawilonie X przy Klinice Położnictwa i Ginekologii). Na terenie Kliniki

²Zarządzenie opublikowane w Biuletynie informacji publicznej Narodowego Funduszu Zdrowia

zostały wydzielone stanowiska opieki ciągłej. W części tej przebywały noworodki po sztucznej wentylacji, których stan zdrowia był na bieżąco monitorowany poprzez ciągłą analizę parametrów życiowych (tj. pulsu serca i dotlenienia krwi). W Klinice wydzielone zostały stanowiska opieki pośredniej dla noworodków nie wymagających wsparcia oddechowego.

4. Z ustaleń kontroli wynika, że Instytut w obydwu Klinikach dysponował działającym sprzętem medycznym nieodzownym do wykonywania świadczeń medycznych na III poziomie referencyjności. W złożonej przez Instytut ofercie do NFZ wykazano aparaturę będącą faktycznie w posiadaniu świadczeniodawcy. Użytkowany przez obydwie Kliniki Instytutu sprzęt medyczny posiadał certyfikaty, atesty oraz inne dokumenty potwierdzające dopuszczenie do użytku, a zapisy w książkach serwisowych oraz paszportach sprzętu wskazywały na dokonanie przeglądów przez uprawnione do tego podmioty.

5. Stwierdzono, że Klinika Położnictwa i Ginekologii oraz Oddział Noworodkowy Instytutu nie spełniają wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej³. Kontrole (4) przeprowadzone w badanym okresie przez Powiatowego Państwowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) wykazały, że pomieszczenia wykorzystywane przez Klinikę Położnictwa i Ginekologii oraz Oddział Noworodkowy wymagają remontu i modernizacji, ponieważ: sale chorych są bez węzłów sanitarnych, liczba dostępnych sanitariatów nie jest dostosowana do liczby łóżek; wejście na salę operacyjną Kliniki jest bezpośrednio z Oddziału, brak jest szatniowej dla personelu, szluz dla pacjentek oraz szluz materiałowej. Na złe warunki w Klinice zwróciło uwagę ok. 10% pacjentek w przeprowadzonym badaniu ankietowym (z 58 ankietowanych). Uwagi dotyczyły zbyt dużego zagęszczenia na salach chorych i dostępności do węzła sanitarnego.

Kontrola NIK wykazała, że Instytut w badanym okresie nie opracował programu dostosowawczego dla pomieszczeń użytkowanych przez Klinikę Położnictwa i Ginekologii oraz Oddział Noworodkowy, ponieważ działalność medyczna prowadzona jest w tzw. „pawilonie X” należącym do Szpitala Wolskiego, w oparciu o umowę najmu zawartą w dniu 22 grudnia 2004 r. (umowa obowiązuje do 31 maja 2010 r.). Szpital Wolski również takiego programu nie opracował uzasadniając to tym, iż nie prowadzi w ww. pomieszczeniach działalności. Jak wynika z wyjaśnień kierownictwa Instytutu, ostatecznym rozwiązaniem

³ Dz. U. Nr 213, poz. 1568 ze zm.

problemu jest zmiana lokalizacji Kliniki i przeniesienie jej do budynku należącego do Instytutu.

Przedstawiając powyższe oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie niezwłocznych działań mających na celu usunięcie nieprawidłowości związanych z niedostosowaniem Kliniki Ginekologii i Położnictwa Instytutu do standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. Delegatura NIK w Poznaniu,
3. a/a